

EXPOSICIÓ

UN TEATRE LLIURE

COMISSARIAT TÀNIA BALLÓ I TEATRE LLIURE
DISSENY EXPOSITIU ALCUBIERREESTUDIO

**UN
TE
A
TRE
LliURE**

21/09 — 17/01

PALAU ROBERT DE BARCELONA

Teatre lliure

**PALAU
ROBERT**

PRESENTACIÓ CONSELLERA — 3

CELEBRAR CINQUANTA ANYS D'UN TEATRE — 5

50 ANYS D'UN TEATRE LLIURE — 6

TEXTOS DE SALA — 7

ACTIVITATS — 11

BIOGRAFIES — 13

CRÈDITS — 22

INFORMACIÓ PRÀCTICA — 23

SALA DE PREMSA — 24

© Cedida per el departament de cultura de la Generalitat

Celebrar mig segle de vida del Teatre Lliure és una fita extraordinària. Cinquanta anys de trajectòria d'una de les institucions culturals més importants del país, i que configuren una part essencial de la nostra història cultural recent.

Per entendre el significat del Teatre Lliure cal situar-nos a la Catalunya de 1976. En un país que despertava després de dècades de dictadura, un grup de joves amb la convicció que tot era possible van impulsar un projecte transformador. Els movia un anhel profund de llibertat i un compromís inequívoc amb la democràcia que canalitzaven a través de la cultura. Defensaven la idea d'un "teatre per a tothom", una aposta clarament pionera en aquell moment i que manté avui tota la seva vigència. Perquè la cultura només adquireix el seu ple sentit quan és compartida i accessible.

Amb motiu d'aquest aniversari cal reconèixer amb entusiasme la contribució dels grup de fundadors i fundadores, i a totes les persones que, al llarg d'aquestes cinc dècades, han contribuït a fer créixer el projecte des de la direcció, des de l'escenari, des dels equips tècnics i al públic fidel que l'ha acompanyat. Gràcies a aquest esforç col·lectiu, el Teatre Lliure s'ha consolidat com un equipament nacional de primer ordre i com un motiu d'orgull compartit.

Cinquanta anys després de la seva inauguració, continuem fent possible aquest projecte amb la ferma voluntat de preservar-ne l'esperit fundacional. I cal agrair també totes les iniciatives que, com aquesta exposició, acompanyen aquest aniversari i que contribueixen, dia a dia, any rere any, a fer arribar l'esperit del Teatre Lliure a una part cada cop més àmplia de la ciutadania.

Aquesta exposició és també un exercici de memòria col·lectiva que ens convida a visitar una part fonamental de la nostra història cultural recent. Fàcilment hi retrobarem fragments de la nostra pròpia història, records d'espectacles al Teatre de Gràcia o, més endavant, a la seu de Montjuïc; referències d'obres que ens han emocionat, interrogat o acompanyat al llarg dels anys i que, d'una manera o altra, han deixat empremta en la nostra experiència individual i compartida.

Avui, altre cop, ens trobem en un context en què cal reivindicar el paper del teatre, i de la cultura en general, com a eines que fomenten el pensament crític, davant de l'augment de discursos que posen en risc el nostre model de convivència. La cultura se situa, de nou, com una eina imprescindible per a la cohesió social.

El millor homenatge al llegat del Lliure és garantir que continuï sent, durant molts anys més, un espai de llibertat, de creació i de compromís amb la societat.

Sònia Hernández Almodóvar
Consellera de Cultura
Generalitat de Catalunya

CELEBRAR CINQUANTA ANYS D'UN TEATRE

Fa cinquanta anys, un grup de professionals va imaginar una altra manera de fer teatre. No només una nova manera de representar, sinó també una nova relació amb els artistes, amb el públic i amb la societat. D'aquell impuls col·lectiu va néixer el Teatre Lliure, un projecte que, al llarg de cinc dècades, ha esdevingut una de les institucions culturals de referència del país i un espai fonamental per a la creació escènica contemporània.

Com celebrar, avui, aquests cinquanta anys d'història? Com transformar mig segle de memòria, d'espectacles, d'idees i de complicitats en una experiència expositiva? Aquestes preguntes són el punt de partida d'una proposta que s'allunya deliberadament dels formats retrospectius convencionals. Hem anat a les arrels, a l'essència del que ha fet el Lliure el que és avui: un espai per a la llibertat de creació i la renovació de les arts escèniques, un teatre que dona suport als creadors en les diferents disciplines que envolten l'acte escènic, i on té un lloc rellevant l'espai escènic, l'escenografia. Proposa una mirada contemporània sobre els valors, les preguntes i les formes de relació que han definit el projecte des dels seus inicis.

Per fer-ho, hem convidat cinc escenògrafs i escenògrafes que, des de moments diferents de la seva trajectòria, han contribuït de manera decisiva a construir l'imaginari visual del Teatre Lliure: Frederic Amat, Montse Amenós, Max Glaenzel, Lluç Castells i Sílvia Delagneau.

Les cinc instal·lacions que presenten al Palau Robert no il·lustren una història ni funcionen com a escenografies traslladades a una sala d'exposicions. Són intervencions creades específicament per a aquesta celebració, proposades que dialoguen amb la memòria del Lliure i que la reinterpreten des de llenguatges, sensibilitats i materials diversos. Cadascuna ofereix una manera particular d'apropar-se a allò que ha significat el teatre i a la petjada que ha deixat en diverses generacions de creadors i espectadors.

Entre aquestes intervencions emergeixen quatre conceptes que articulen el recorregut expositiu: Comunitat, Identitat, Espai i Públic. Quatre idees que travessen la història del Teatre Lliure i que permeten entendre'l no només com una institució cultural, sinó com una realitat vivent, en transformació constant. Perquè la història d'un teatre no s'escriu únicament sobre els escenaris. Es construeix també en els vincles humans que genera, en els espais que habita, en les preguntes que planteja i en les comunitats que és capaç de convocar.

En el seu cinquantè aniversari, aquesta exposició vol ser, sobretot, una invitació a visitar aquest llegat col·lectiu i a celebrar la vigència d'un projecte que continua fent de la llibertat artística, de la creació compartida i del compromís amb la ciutadania la seva raó de ser.

Tània Ballo i Teatre Lliure

50 ANYS D'UN TEATRE LLIURE

Fa cinc dècades, un grup de joves procedents del teatre independent va imaginar una altra manera de fer teatre.

Fruit d'aquell impuls col·lectiu, l'any 1976 neix el Teatre Lliure en forma de cooperativa sota el lema *un teatre d'art per a tothom*. Més endavant, amb el suport de les administracions públiques, el Lliure es converteix en una fundació amb una inequívoca vocació de servei públic i afegeix al seu teatre del barri de Gràcia una nova seu a Montjuïc. Cinquanta anys després del seu naixement, el Teatre Lliure és un referent indiscutible en l'àmbit de les arts escèniques, dins i fora de les nostres fronteres.

Els escenògrafs Frederic Amat, Montse Amenós, Max Glaenzel, Lluc Castells i Sílvia Delagneau, estretament vinculats a la seva trajectòria en diferents etapes, proposen cinc instal·lacions per acostar-nos a l'esperit d'un teatre impregnat de la personalitat, la sensibilitat i el talent d'un dels seus fundadors: el també escenògraf i director Fabià Puigserver.

Entre aquestes cinc obres, quatre espais d'entreacte articulen un relat al voltant dels conceptes de comunitat, identitat, espai i públic. Quatre portes d'entrada a la història d'un teatre que ha fet de la llibertat artística i el compromís públic els seus principals valors.

“Què es pot esperar d'una colla de franc tiradors bojos que confonen el teatre amb una aventura personal? Què es pot esperar d'uns afeccionats que barregen la gestió, la producció i fins i tot la posada en escena i l'art amb l'amistat i l'amor? Què es pot esperar d'uns incontrolables que fan del teatre una manera de viure i del lloc de treball la seva pròpia casa?”.

Fabià Puigserver

TEXTOS DE SALA

FREDERIC AMAT (1976-1986)

INSTAL·LACIÓ 1

“Espectadors! No us quedeu al llindar de la porta. Entreu. Mireu al bell mig de l’escena oval: set autòmats esperen, suspesos i plantats, que el vostre alè els doni vida!”

Amb la meua instal·lació he volgut celebrar la cendra del temps amb set personatges autòmats que dialoguen entre ells, fent memòria, com és el cas, d’una cita d’*El público* de Federico García Lorca, el muntatge de 1986 dirigit per Lluís Pasqual i que comptava amb la meua col·laboració a l’escenografia de Fabià Puigserver. També és un instant evocador de *l’Esperant Godot* de Samuel Beckett, la producció del 1999 dirigida per Lluís Pasqual, protagonitzada per l’Anna Lizaran i l’Eduard Fernández i escenografia meua.

Un espai per abraçar l’enigma i la memòria, i endinsar-se en el misteri. I també un espai de llibertat excepcional per un escenògraf, habitualment condicionat per moltes vicissituds alienes. Una oportunitat, com deia, per celebrar el temps i la lliure imaginació d’un espai i un aniversari.

COMUNITAT

ENTREACTE

El fotògraf Josep Ros Ribas va formar part del Lliure des de la seva fundació. Durant anys, va capturar instants irrepetibles, dins i fora del seus escenaris. Bona part de les fotografies reunides en aquest espai provenen del seu arxiu i avui ens ajuden a fer visible que el teatre és sempre una aventura compartida que comença molt abans que el públic sigui a la butaca. Una feina d’equip, el resultat d’un treball col·lectiu que reuneix l’esforç i el talent de molta gent i que culmina just en el moment que comença la funció.

Aquest conjunt d’imatges és, també, un homenatge a les persones que han format part de la comunitat del Lliure al llarg dels anys i a les que han ajudat a preservar-ne la memòria.

El 1976, Muntxa Alcañiz, Xavier Clot, Imma Colomer, Francesc Cruzate, Joan Ferrer, Lluís Homar, Carles Jorge, Anna Lizaran, Josep Minguell, Lluís Pasqual, Pere Planella, Joan Ponce, Fabià Puigserver, Domènec Reixach, Fermí Reixach, Antoni Sevilla i Carlota Soldevila, signaven el Manifest fundacional del Teatre Lliure.

A partir del 1991, després de la mort de Puigserver, es succeïxen diferents lideratges al capdavant del Lliure: Lluís Pasqual (1991-1992), Lluís Homar (1992-1998), Lluís Pasqual i Guillem-Jordi Graells (1998-2000), Josep Montanyès (2000-2002), Àlex Rigola (2003-2011), Lluís Pasqual (2011-2018), Juan Carlos Martel Bayod (2019-2024) i Julio Manrique, des de l’1 de febrer del 2024.

Tots ells, al costat d’una llarga llista de persones, artistes, treballadors del teatre i de les administracions, han seguit escrivint-ne la història al llarg d’aquests cinquanta anys.

MONTSE AMENÓS (1986-1996)

INSTAL·LACIÓ 2

“Quan els terres esdevenen telons i un teló esdevé terra.”

El terra es converteix en el fons de l’escena. Un fons que es trepitja, ens acarona, que embruta, que reflecteix, que ressona i fa olor i, des del material de què està fet, ens parla.

La primera sorpresa a l’entrar al teatre en els primers anys del Lliure de Gràcia era descobrir una nova disposició escena – públic i, molt sovint la segona era veure quin terra conformava l’escenografia. Al meu espai expositiu alguns d’aquells terres es redrecen fins a adoptar la posició vertical i es presenten suspesos

com ho fem al teatre amb els telons, mitjançant cordes. Un mirall envolta la instal·lació incorporant-nos a l'espai en tant que espectadors.

IDENTITAT ENTREACTE

El dissenyador gràfic Francesc Espluga fou durant molts anys el responsable dels cartells i de la imatge gràfica del teatre. Autor del popular símbol de la T que l'identifica des dels seus orígens, va introduir solucions visuals i estètiques que contribuïren decisivament a crear una identitat pròpia i reconeixible pel Teatre Lliure.

Cinc dècades d'espectacles a través de la memòria gràfica d'un teatre que va comptar amb una companyia de dansa associada o una orquestra de cambra pròpia, iniciatives pioneres que posaven de manifest, des dels inicis, la voluntat d'incloure diferents llenguatges i disciplines dins la seva programació. Repertori i textos contemporanis, concerts, dansa, poesia, noves dramatúrgies i grans produccions nacionals i internacionals. Una extraordinària varietat de propostes travessant la història d'un teatre sempre connectat al seu temps.

Com el mateix Lliure, la seva imatge ha sabut transformar-se sense renunciar mai a la seva identitat.

“...Encara avui, la seva línia de disseny gràfic es manté en molts aspectes i sobretot una de les seves grans creacions, la marca del teatre, la T que fon les seves dues inicials i a l'hora al·ludeix als quatre pals catalans continua sent model de la capacitat de síntesi i, a la vegada, d'impacte visual de la feina de Cesc Espluga, un home de teatre.”

“Cesc Espluga i el disseny gràfic teatral”, Guillem Jordi Graells.
Dins del llibre *Francesc Espluga. Disseny gràfic per al teatre*

MAX GLAENZEL (1996-2006) INSTAL·LACIÓ 3

“Tanquem les finestres perquè la foscor inundi l'escena i puguem imaginar la llum. Obrim-les per meravellar-nos de nou.”

Les dues seus del Lliure són arquitectures modificades. Edificis de la ciutat amb altres usos que, paradoxalment, es tanquen sobre ells mateixos per convertir-se en escenaris que s'obren a la ciutat. Tanquen les seves finestres originals per poder trobar la foscor i fer néixer una nova llum.

I és exactament això el que fascina d'aquests dos espais; com torcem les regles d'un edifici per descobrir-hi la seva capacitat de transformar-se i convertir-se, segons paraules de Fabià Puigserver, en “un espai de somni, indefinit, perdut en el temps”.

Un teatre veritablement lliure.

Proposo un viatge per una caixa negra on tots els mecanismes teatrals ens mostren una finestra i els paisatges interiors i exteriors que crea.

Som dins un escenari. Llum, so, moviment, efectes atmosfèrics, text. Instruments per poder crear totes les finestres del món. L'escenari parla. Després, la llum i el so de la ciutat inunden la caixa negra.

I de cop l'escenari és al bell mig de Barcelona i Barcelona és al bell mig de l'escenari.

I tot es gira, o millor, s'emmiralla, per convertir-nos en espectadors del teatre del món.

ESPAI

ENTREACTE

No podem parlar del Teatre Lliure sense parlar de l'espai.

Quan els seus fundadors van escollir-ne el nom, reivindicaven també una manera diferent d'entendre l'espai escènic. Aquell primer Lliure va trencar la tradicional separació entre públic i escenari pròpia del teatre a la italiana. Avui, un dels seus trets diferencials segueix sent el d'oferir als artistes i al públic uns espais capaços de transformar-se i de redefinir la relació entre els espectadors i l'escena amb cada nou espectacle.

Però la història del Lliure és, també, la d'un viatge a través de l'espai. Una aventura que comença a una antiga cooperativa obrera del barri de Gràcia anomenada La Lleialtat i que segueix viva a l'actual seu de Montjuïc.

Avui, la sala gran del teatre porta el nom de Fabià Puigserver, l'escenògraf que va somiar *un teatre lliure* que ara celebra el seu cinquantè aniversari.

Al llarg dels anys vuitanta, es fa evident que el Lliure necessita créixer i expandir-se. El 1987, Fabià Puigserver i el seu equip contemplen l'opció de convertir la plaça de toros Les Arenas, a la Plaça d'Espanya, en el nou centre teatral que estan buscant. Ell i l'arquitecte Manuel Núñez signen un projecte ambiciós dins el marc de la nova Fundació Teatre Lliure – Teatre públic constituïda el febrer del 1988 sota la presidència d'Antoni Dalmau. El projecte, però, no arriba a bon port i el Lliure, amb Puigserver i Josep Montanyés al capdavant, continua a la recerca d'un nou espai.

El 10 de novembre de 1989, el Consell Plenari de l'Ajuntament de Barcelona adopta l'acord que autoritza al Teatre Lliure a fer ús del Palau de l'Agricultura a Montjuïc, un edifici construït en motiu de l'Exposició Universal de Barcelona del 1929. És l'inici d'un viatge que culmina amb la inauguració, el 22 de novembre del 2001, de la nova seu del Teatre Lliure a Montjuïc.

LLUC CASTELLS (2006-2016)

INSTAL·LACIÓ 4

“Una taula de treball, una maqueta viva que converteix els oficis i la comunitat invisible del teatre en el veritable centre de l'escena.”

Transfiguració és una instal·lació que ret homenatge al treball invisible dels treballadors del Teatre Lliure, a tots aquells que l'espectador no veu. La proposta es construeix al voltant d'una taula de treball, una maqueta viva que és, alhora, totes les taules del Teatre Lliure. La maqueta d'una escenografia que esdevé escenari.

Sobre la taula hi ha papers, guions, pressupostos, plànols, plànings de treball, patrons, mostres, eines, tecnologia, cables, micròfons, filtres, arxius, i vestigis de tot allò que roman ocult a la foscor i que aquí representen persones i oficis.

Llum i so, música i paraula, absència i presència. El públic travessa la instal·lació, hi accedeix des del darrere, des d'una sort de *backstage* imaginari per entrar en aquest homenatge que li dedico a tots els oficis i persones que fan possible allò que anomenem Teatre.

Amb aquest projecte vull posar en valor la continuïtat i la persistència de tot l'equip humà que treballa a les fosques per donar llum al que veu l'espectador, i al que somniem els creadors, sense cadascun de tots ells res no seria possible. Són aquestes persones les que fan possible la transformació constant del teatre, més enllà dels artistes, nosaltres estem de pas.

Si penso en el Lliure, penso en tots ells. Penso en la comunitat que el possible, un paisatge de la memòria on conviuen cinc dècades. Cinquanta anys d'un equip humà que ha ajudat també a la transformació del Teatre Lliure. Cinquanta anys descansant damunt d'una taula on l'espectador els observa aquí transformats en objectes i vestigis de totes les seves passions i oficis.

PÚBLIC

ENTREACTE

El 2 de desembre de 1976, s'estrena *Camí de nit, 1854*, una obra escrita i dirigida per Lluís Pasqual. Aquella nit, abans que comenci la funció, el públic es fon en un llarg aplaudiment. Aplaudeix alguna cosa que encara no és, que tot just comença a treure el cap. Aplaudeix una esperança.

Filmada per Antoni Chic i un equip de l'Institut del Teatre, la imatge que us mostrem en aquesta sala captura l'arribada del públic, l'expectació compartida i aquell primer aplaudiment. És una imatge que mira la platea. Els espectadors. Vosaltres.

Amb aquesta exposició, volem celebrar el camí recorregut, però també el que encara queda per recórrer. Com aquella nit de desembre del 1976, volem tornar a aplaudir una esperança.

L'any 1987 es funda l'Associació d'Espectadors del Teatre Lliure, una organització sense ànim de lucre que té com a objectiu promoure la vida cultural i cívica de totes aquelles persones aficionades a les arts escèniques i particularment interessades en les activitats de la Fundació Teatre Lliure-Teatre Públic de Barcelona. Al llarg del primers anys, l'Associació va ser un instrument molt viu de difusió i divulgació de les activitats del Lliure entre la ciutadania.

Avui, continua activa i vinculada a un teatre que ha buscat altres maneres d'arribar al públic. Actualment el Lliure compta amb 4.555 abonats, i desplega diferents estratègies per atraure públic jove, entre elles els carnets Generació Lliure, per a espectadors menors de 35 anys, que en l'actualitat superen els 17.000. L'Associació d'espectadors va ser la llavor d'una comunitat creixent d'espectadors i espectadores que temporada rere temporada segueixen confiant en el Teatre Lliure.

SÍLVIA DELAGNEAU (2016-2036)

INSTAL·LACIÓ 5

“La proposta transforma una selecció de l'arxiu de vestuari del Teatre Lliure en una experiència que connecta disseny, memòria, cos i escena.”

Quants personatges han habitat les sales del Teatre Lliure al llarg d'aquests cinquanta anys? Aquesta és una petita selecció d'aquests personatges, feta per les seves dissenyadores a partir de les peces que se'n conservaven. Amb ells, ens endinsarem en la relació íntima entre les creadores i els seus dissenys, en el diàleg amb els personatges i les intèrprets que els van donar vida. Són peces que han viscut emocions, dies i dies de funcions i, en alguns casos, han passat molts anys guardades en magatzems. Bells testimonis d'aquest art efímer que és el teatre: un art que es construeix en companyia i que només existeix plenament en l'instant compartit.

Catàleg de la instal·lació

ACTIVITATS

EL TEATRE AMAGAT

a càrrec de marga socias

© Marga Socias

Visita teatral a l'exposició *Un teatre lliure*
Una proposta per a públic familiar i escolar

El teatre no és només el que es veu. Hi ha un món invisible que també el fa possible. Per descobrir-lo, proposem un espectacle conduït per Marga Socias que recorre les cinc sales de l'exposició del Palau Robert de Barcelona per endinsar-nos –des del visible i l'escenogràfic– en els silencis, els records, les vivències compartides... el món invisible del teatre.

Disponible també entre setmana dins del Programa educatiu.

Fa molts anys que l'acomodadora treballa en un teatre. Ha vist passar milers de persones, ha observat actors, actrius, espectadors, tècnics, escenògrafs... i ha anat prenent notes sobre totes les coses que passen i que formen part del teatre: l'emoció del públic davant del gest inesperat d'una actriu, els nervis d'un actor novell abans de sortir a escena, la complicitat d'una mirada, la precisió dels tècnics quan preparen l'espai, el silenci just abans d'un aplaudiment... S'ho apunta tot perquè té una pregunta que fa anys que intenta respondre: "Què fa que alguna cosa es converteixi en teatre?"

Marga Socias

CONDUCCIÓ

Marga Socias
Joana Vulart Bach

ASSISTENT D'OBJECTES I VESTUARI

Thomas Roper

PRODUCCIÓ

Teatre Lliure

HORARI

A les 11.00 h i a les 12.00 h

FUNCIONS ESCOLARS

27/10, 03, 04, 12, 19, 24 i 26/11
a les 09.45 h i a les 11.30 h

DURADA

45'

LLOC

Palau Robert de Barcelona

IDIOMA

En català

PREU

De 8 € a 12 €

EDAT RECOMANADA

De 8 a 11 anys

ESPECTACLE INCLÒS A

Programa educatiu

Reserves a laCultivadora

VISITES GUIADES

a càrrec de Juan Carlos Olivares

Visites guiades per l'exposició per a públic general i accessibles a tothom.

DIES

Tots els divendres a les 12h
(abans de l'espectacle El teatre amagat)

PLAÇA

Reservar plaça
aquí: palaurobert@gencat.cat

IDIOMA

En català

PREU

Gratuït

ADREÇA

Passeig de Gràcia, 107

© Pedro Sara

BIOGRAFIA

COMISSÀRIAT

Tània Balló

Tània Balló Colell (Barcelona, 1977) és comissària, cineasta, escriptora, investigadora i divulgadora cultural. Ha comissariat les exposicions *Lyceum Club Femenino* (Fundación Ortega Marañón, Madrid, 2026), *Jorge Semprún. El largo viaje* (Arxiu de la Corona d'Aragó, Barcelona, 2024; Centro Documental de la Memoria Democrática, Salamanca, 2024; Biblioteca Nacional, Madrid, 2025), *Las Sinsombrero* (Centro Cultural de la Villa Fernando Fernán Gómez, Madrid, 2022) i *No pasarán. 16 días. Madrid, 1936* (Casa de la Panadería, Madrid, 2017).

És l'artífex dels projectes d'investigació i divulgació històrica; *Las Sinsombrero* i *Las Anónimas. Obras sin relato en las colecciones de arte moderno de los museos españoles*, projecte beneficiari d'una Beca Leonardo a Investigadors i Creadors Culturals (Fundación BBVA, 2023).

En la seva filmografia com a cineasta destaquen *El museo invisible*, *El caso Wanninkhof–Carabantes*, *Milicianas* i la trilogia documental *Las Sinsombrero*.

És autora dels llibres *Les Combatents* (Penguin Llibres, 2021), *Querido diario: hoy ha empezado la guerra* (Espasa, 2017) i la trilogia de *Las Sinsombrero* (Espasa, 2016-2021).

Actualment és comissària del *Centenari del Lyceum Club Femenino 1926-2026*, impulsat pel Ministeri de Cultura.

© Fotografia cedida per Anna Alcubierre

BIOGRAFIA

DISSENY EXPOSITIU

Anna Alcubierre

Estudia disseny a EINA, es llicencia en escenografia a l'Institut del Teatre de Barcelona, realitza un curs de postgrau de Direcció d'Art l'Ecole Nationale Supérieure des Arts Décoratifs de París, un Màster Oficial Interuniversitari en Gestió Cultural a la UOC, i és Doctora en Educació per la UdG. Forma part del personal docent investigador a EINA, Centre Universitari de Disseny i Art adscrit a la UAB on dona classes al Grau de Disseny, al Màster Oficial de Disseny d'Espais i al Màster d'Exposicions el qual dirigeix.

Acumula més de 25 anys d'experiència en l'àmbit museogràfic i escenogràfic, actualment dirigeix alcubierreestudio. Ha treballat a nombroses i destacades institucions: museus, centres culturals i teatres, del país. Com a investigadora en l'àmbit de la cultura i l'ecologia, ha participat en conferències, comissariat jornades acadèmiques, escrit en revistes de divulgació científica i publicat el llibre "Exposicions amb criteris ecològics als centres culturals".

Els seus projectes han estat reconeguts amb premis o mencions, com els Premis FAD, Premis MAX, Premis Butaca, Premis ACCA, Premis de l'AMC, Premi Ramon Roca Boncompte o Premi de la Cambra de Comerç.

© Adam Amat

BIOGRAFIA

ESCENÒGRAF

Frederic Amat

Estudia disseny a EINA, es llicencia en escenografia a l'Institut del Teatre de Barcelona, realitza un curs de postgrau de Direcció d'Art l'Ecole Nationale Supérieure des Arts Décoratifs de París, un Màster Oficial Interuniversitari en Gestió Cultural a la UOC, i és Doctora en Educació per la UdG. Forma part del personal docent investigador a EINA, Centre Universitari de Disseny i Art adscrit a la UAB on dona classes al Grau de Disseny, al Màster Oficial de Disseny d'Espais i al Màster d'Exposicions el qual dirigeix.

Acumula més de 25 anys d'experiència en l'àmbit museogràfic i escenogràfic, actualment dirigeix alcubierreestudio. Ha treballat a nombroses i destacades institucions: museus, centres culturals i teatres, del país. Com a investigadora en l'àmbit de la cultura i l'ecologia, ha participat en conferències, comissariat jornades acadèmiques, escrit en revistes de divulgació científica i publicat el llibre "Exposicions amb criteris ecològics als centres culturals".

Els seus projectes han estat reconeguts amb premis o mencions, com els Premis FAD, Premis MAX, Premis Butaca, Premis ACCA, Premis de l'AMC, Premi Ramon Roca Boncompte o Premi de la Cambra de Comerç.

© Fotografia cedida per Montse Amenós

BIOGRAFIA

ESCENÒGRAFA

Montse Amenós

Escenògrafa i figurinista, és llicenciada en Art Dramàtic. Va estudiar a l'Institut del Teatre de Barcelona. Començà a treballar l'any 1975, i, fins al 1995 va formar equip amb Isidre Prunés amb qui signà tots els treballs d'aquestes dues dècades. La seva activitat s'ha desenvolupat principalment al teatre, però també ha participat en pel·lícules, disseny d'exposicions, museus, i publicitat. Com a docent ha estat professora a l'Institut del Teatre, a Eina, a ESDI i a l'IDEP, en les especialitats de muntatges efimers i disseny de vestuari per l'espectacle. Ha treballat amb la majoria de directors i directores del país, i la seva feina ha estat reconeguda amb nombrosos premis, com el Premi Nacional d'Escenografia (1986), Premi Goya al millor disseny de vestuari per *El niño de la luna* (1990), el Max per *Mar i Cel* (2006), Premi Especial de la Crítica Gonzalo Pérez Olaguer a la trajectòria (2015) i Premi Butaca al millor vestuari per *Scaramouche* (2017), entre molts altres.

© Lita Bosch

BIOGRAFIA

ESCENÒGRAF

Max Glaenzel

Estudià al centre d'art i disseny Escola Massana i el 1993 debutà com a escenògraf teatral, en col·laboració amb Estel Cristià, amb qui continua col·laborant, amb el muntatge de la companyia Rebeca de Winter, *Yvonne, princesa de Borgonya*, dirigit per Josep Maria Mestres. Els seus treballs s'han presentat regularment en teatres com la Sala Beckett, el Teatre Nacional de Catalunya o el Teatre Lliure, amb les direccions, entre altres, de Marcos Morau, Xavier Albertí, Àlex Rigola, Carlota Subirós i Sergi Belbel. L'any 2009 guanyà, junt amb Estel Cristià, el premi Max a la millor escenografia pel seu treball al muntatge *2666* (2007), dirigit per Àlex Rigola a partir del text homònim de Roberto Bolaño. Durant els últims anys ha col·laborat també, gràcies a la seva relació amb La Veronal, amb la Companyia de Dansa de l'Òpera de Göteborg, el Teatro Real de Madrid, el Teatre Real de Dinamarca, el Gran Teatre del Liceu de Barcelona, la Schaubühne de Berlín, la Schauspielhaus de Düsseldorf, el Teatro Stabile del Vènet i el Mercat dels Flors de Barcelona. Un dels seus últims treballs ha estat *Els estunmen*, amb direcció de Nao Albet i Marcel Borràs, una coproducció del Teatre Lliure, Gran Teatre del Liceu i Teatro Real de Madrid.

© Sílvia Poch

BIOGRAFIA

ESCENÒGRAF

Lluç Castells

Nascut a Cardedeu (Barcelona) en el si d'una família vinculada amb el teatre, en 1995 va acabar els seus estudis de dibuix en l'Escola Massana de Barcelona i es va dedicar al disseny de vestuari i escenografia per a teatre, òpera, musical, circ i dansa. Ha treballat amb companyies com Dagoll Dagom, Els Joglars, El Tricicle, Baró d'evel i La Fura dels Baus, així com el Teatre Lliure o el Teatre Nacional de Catalunya. Col·laborador habitual d'Àlex Ollé, va començar la seva relació amb l'estrena de *Le Grand Macabre* (2009), coproducció de La Monnaie, Teatro dell'Opera di Roma, ENO de Londres, Liceu de Barcelona, Adelaide Festival i Teatro Colón de Buenos Aires.

© Max Glaenzel

BIOGRAFIA

ESCENÒGRAFA

Sílvia Delagneau

Dissenyadora d'escenografia i vestuari, es va formar a l'Institut del Teatre de Barcelona i a l'École Supérieure des Arts Décoratifs de París. El seu treball es caracteritza per influències de diverses disciplines, com el teatre, la dansa, les arts visuals i audiovisuals. Ha treballat amb directors com, entre d'altres, Alex Rigola, Alex Serrano, Albert, Arribas, Àlícia Gorina i Carlota Subirós. També ha estrenat projectes propis, com ara *Rave* (Teatre Lliure, 2023), *El sexe dels fongs* (Festival Grec Barcelona, 2020) i *Només ens vol protegir del cel* (Festival Grec Barcelona, 2015).

Des del 2017 treballa en estreta col·laboració amb Marcos Morau i la companyia de dansa La Veronal, desenvolupant vestits que interactuen amb el cos en moviment. Entre els seus projectes més recents hi ha *Wunderkammer*, presentat al Komische Oper Berlin el 2025 en col·laboració amb el Staatsballett Berlin. Anteriorment ha participat de muntatges de La Veronal com ara *Afanador* (Ballet Nacional d'Espanya, 2023), *Firmamento* (Festival Grec de Barcelona, 2023), *Le Sacre du printemps* (Deutsche Oper am Rhein, 2023), *Nachträume* (Opernhaus Zürich, 2022) i *La Belle au bois dormant* (Opéra de Lyon, 2022), *Opening Night* (Teatre Nacional de Catalunya, 2021) o *Sonoma* (Festival Grec de Barcelona, 2020).

Com a dissenyadora de vestuari per a òpera, destaquen els seus treballs *L'Abrecartas* dirigida per Xavier Albertí i estrenada al Teatro Real de Madrid (2022) i *Into the Little Hill*, també al Teatro Real (2020). El seu treball ha estat reconegut amb diversos premis, entre ells el Premi Ciutat de Barcelona de Teatre (2019), el Premi Max al Millor Disseny de Vestits (2024) per l'òpera *Alexina B*, i el Premi Max 2025 pel vestuari d'*Afanador*.

© Marga Socias

BIOGRAFIA

CREADORA

Marga Socias

Creadora inquieta i versàtil, actua, escriu i idea espectacles. Parteix de la quotidianitat, de les seves escletxes i podríem dir que el que ella fa, per complex i extens, és inclassificable. Però hi ha una constant, persegueix crear experiències pels altres. Experiències de tota mena i amb tots els recursos disponibles. Per cada espectacle que fa tria la forma que se li adapta millor. A vegades un espectacle de carrer, una instal·lació immersiva o un espectacle musical. El resultat sol ser un híbrid, un espai d'intersecció entre el teatre experimental, la narrativa oral, la instal·lació i el xamanisme ancestral. Això l'ha portat a viatjar pel món participant en projectes molt diferents expandint-se cap a tots racons imaginats i desitjats. I el joc continua.

Treballa sobretot amb l'imprevist, amb la curiositat, amb la confusió entre la ficció i la realitat i amb la riquesa que aquesta confusió ens pot oferir. En les seves creacions sol submergir al públic dins del seu univers particular establint amb ell connexions irònic-inesperades a través dels sentits, el cos i la memòria. La seva manera de dir o de fer cavalca entre la ironia i la innocència i diu que cada paraula, línia, intenció li ve propulsada per una immensa curiositat infantil mai perduda.

Treballa tant en espectacles propis com en col·laboració amb d'altres companyies. Ha col·laborat entre d'altres amb: Carte Blanche, Hello!Earth i Art of Listening a Dinamarca, TVAZZ a les Illes Faroe, Lis Lab a Itàlia i Theatre A l'Envers a França. Durant uns quants anys va formar part del grup estable de la companyia Teatro de los Sentidos.

Ha compartit les seves eines al Màster de Creació en Arts de Carrer organitzat per FiraTàrrrega i la

Universitat de Lleida, també del Postgrau Poètica dels Sentits organitzat per Universitat de Girona i Teatro de los Sentidos i també del Postgrau sobre Disseny escenogràfic organitzat per l'escola Universitària en disseny i enginyeria (Elisava). També ha fet de professora convidada a al grau d'arts escèniques de l'ERAM.

CRÈDITS

ORGANITZACIÓ

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Conseller de la Presidència
Albert Dalmau Miranda

Secretari de Mitjans de Comunicació i Difusió
Carles Escolà Rivas

Directora general de Difusió
Elisabet Valls Remolí

Subdirectora general de Difusió
Abigail Martínez Gatus

Coordinació Palau Robert
Santi Rifà Sais
Joaquina Torrero Pulgarín

Supervisió tècnica Palau Robert
Joan Carles Guilabert Florit

Responsable de Comunicació
Montse Plana Parés

EXPOSICIÓ

Comissariat
Tània Balló Colell i Teatre Lliure

Disseny expositiu
Alcubierrestudio

Instal·lacions
Frederic Amat
Montse Amenós
Max Glaenzel
Lluc Castells
Silvia Delagneau

Disseny gràfic
Pere Àlvaro

Il·luminació
Raimon Rius

So
Damien Bazin

Edició de vídeo
Lupe Pérez García
Pol Àlvaro

Producció i muntatge expositiu
Teatre Lliure i Intervento

Fons fotogràfic i sonor
Arxiu Lliure
MAE-Institut del Teatre
Departament de Documentació 3Cat

Fotografies
Margarida Aguadé
Noemí Elías Bascuñana
Carles Jorge
Marta Mas Girones
Juan Lemus
Sílvia Poch
Ros Ribas
Tavisa S.A.

Instal·lació de Frederic Amat
ajudant d'escenografia Roger Orra
construcció Adrià Pinar
fragment
d'àudio d'*El público* (CDN, 1986/87) en les
veus d'Alfredo Alcón i Antonio Duque cedit
pel CDAEM
fragment d'àudio de *Tot
esperant Godot* (Teatre Lliure, 1999) en la
veu de Francesc Orella

Instal·lació de Montse Amenós
ajudanta d'escenografia Lua Quiroga
construcció Tallers d'Escenografia Castells
agraïments a Vicenta Obon

Instal·lació de Max Glaenzel
construcció Estudi-taller d'escenografia
Jorba-Miró

Instal·lació Lluc Castells
construcció Tallers d'Escenografia Castells

Instal·lació Silvia Delagneau
construcció Albert Ventura
ajudanta Clea Granados Nicolaidou
assistent de dramatúrgia i textos Albert
Arribas
veus en off Imma Colomer i Toni Sevilla
cessió de vestuari MAE-Institut del
Teatre, Marielena Roqué, Velvet Events,
Baró d'evel, Bitò, La Calòrica, Nídia Tusall
José y sus Hermanas
catàleg: fotografies Sílvia Poch / disseny i
maquetació Pere Àlvaro

I els equips del Teatre Lliure **Agraïments**
Comissió inicial de l'Aniversari: Jordi Bosch,
Imma Colomer, Guillem-Jordi Graells,
Esteve Leon, Maria Martínez, Toni
Sevilla i Eva Sòria

Imatge 50 aniversari
concepte creatiu Alba Colomer
direcció d'art i disseny Josep Prat

INFORMACIÓ PRÀCTICA

DATES

21/09 — 17/01

HORARIS

De dilluns a dissabte, de 09.00 h a 20.00 h
El diumenges i dies festius, de 09.00 h a
14.30 h

24/12, 31/12 i 05/06 de 09.00 h a 14.30 h
25 i 26/12, 01 i 06/01 tancat

PREU

Gratuït

ADREÇA

Passeig de Gràcia, 107

SALA DE PREMSA

Per descarregar tots els materials informatius i tenir accés a material de referència (dossiers, notes de premsa, material audiovisual, etc.)

<https://www.teatrelliure.com/ca/sala-de-premsa-50-aniversari>

CONTACTE PREMSA

Mar Solà / Clàudia Blasquíz
675 449 886 / 664 862 518
premsa@teatrelliure.com

producció

Generalitat
de Catalunya

Tot hom

amb el suport de

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Diputació
Barcelona

MINISTERIO
DE CULTURA

DIRECCIÓN GENERAL
DE ARTES ESCÉNICAS Y MÚSICA

amb la col·laboració de

Institut
del Teatre

Diputació
Barcelona